

Годишна конференция на БСКП

На **19.12.2024 г.** се проведе втората годишна конференция на Българско сдружение по конкурентно право (БСКП), която бе посветена на ролята на съдилищата за ефективното прилагане на конкурентното право.

Събитието събра водещи експерти, сред които съдии, практикуващи юристи, адвокати и представители на академичната общност, които дискутираха теми като съдебния контрол върху актовете на Европейската комисия (ЕК) и Комисията за защита на конкуренцията (КЗК), употребата на преюдициалните запитвания към Съда на ЕС и развитието на частното правоприлагане в България.

Успехът на конференцията се дължи също и на присъствието на над 100 регистрирани лица, сред които адвокати и съдии от Върховен административен съд, Административен съд-София област, Административен съд София-град, Софийски районен съд и други административни съдилища, както и служители от КЗК, Комисия за защита на потребителите (КЗП) и представители на големи компании.

Повече за конференцията виж [тук](#).

АКЦЕНТИ В ТОЗИ БРОЙ:

- **КЗК прие Насоки относно контрола върху концентрациите - стр. 3**
- **КЗК прие приоритети през 2025 г. при образуване на производствата по ЗЗК - стр. 5**
- **КЗК санкционира икономически правоприемник на предприятие - нарушител - стр. 4**
- **ЕК санкционира Meta за злоупотреба с господстващо положение - стр. 8**
- **СЕС потвърди отмяната от Общия съд на решението на ЕК, с което се установява злоупотреба с господстващо положение от страна на Intel и се налага глоба от 1,06 милиарда евро на Intel - стр. 10**
- **Съдът се произнесе, че национална правна уредба, която не допуска колективен иск за събиране на вземания за обезщетения за вреди, причинени от картел, може да нарушава правото на Съюза- стр. 11**

Уважаеми колеги, драги съмишленици, скъпи читатели,

От своето учредяване през 2022 г., **Българско сдружение по конкурентно право** работи неуморно за създаването на платформа за обществена дискусия по въпроси, свързани с прилагането на правилата за конкуренция. Сдружението се стреми да стимулира професионален интерес към правото на конкуренция и да насърчава придобиването на знания в тази нелека материя. Вярваме, че професионалният диалог между експерти, практикуващи юристи и представители на академичната общност е от ключово значение за разбирането и прилагането на правилата за конкуренция в полза на потребителите и обществото ни.

Конкуренцията и познаването на правилата, които я осигуряват, придобиват още по-голямо значение в преломното време, в което живеем - време на галопиращо развитие на цифрови услуги, изкуствен интелект и съпътстващи ги промени в начина, по който предприятията правят бизнес; време, в което инвестициите в иновации стават решаващи за оцеляването в процеса на конкуренция.

В такова време добрата осведоменост е първото необходимо условие за справяне с предизвикателствата, свързани с разбирането и прилагането на правилата за конкуренция.

Ето защо **Българско сдружение по конкурентно право** поставя началото на **нова инициатива**, с която се надява да помогне на всички, които се вълнуват от проблемите на конкурентното право. Щастливи сме да Ви представим **първото издание на нашия информационен бюлетин**, в който само за минути ще можете да откриете всичко най-важно, което се е случило в областта на конкурентното право и политика, на национално и европейско равнище: важни актове на Комисията за защита на конкуренция и на Европейската комисия, решения на български съдилища и решения на Съда на Европейския съюз, които чертаят посоката на развитие на конкурентното право.

Амбицията ни е да Ви предлагаме **ново издание на информационен бюлетин на всеки четири месеца**.

Успехът на тази инициатива ще зависи не само от нашите усилия, но и от Вашите съпричастност и съдействие. Ще сме благодарни да споделяте с нас Вашите нужди, предложения и идеи на имейла на сдружението: info@bgcomplaw.eu.

Това ще ни помогне да правим всяко следващо издание по-полезно за Вас!

Приятно четене!

Екатерина Русева
Председател на БСКП

Комисия за защита на конкуренцията

КЗК прие Насоки относно контрола върху концентрациите

Със свое **решение от 12 декември 2024 г.** Комисията за защита на конкуренцията прие Насоки относно контрола върху концентрации, чиято цел е да внесат прозрачност, яснота и ефективност на процедурата по осъществяване на контрола върху концентрациите, както и да повишат осведомеността относно проучванията на КЗК. Въз основа на опита и практиката на КЗК, Насоките описват детайлно основните принципи, понятия, критерии, процедура и подход, прилагани от КЗК, при оценката на концентрации между предприятия. Насоките могат да бъдат намерени [ТУК](#).

КЗК санкционира две дружества за възпрепятстване на проверка на място

С **Решение № 1025 от 03.10.2024 г.** Комисията за защита на конкуренцията е наложила имуществени санкции на две предприятия за неосказване на съдействие при извършване на проверка на място. Противоправното поведение на проверяваните дружества се е изразило в непредоставяне на достъп до мобилния телефон и преносимия служебен компютър (лаптоп) на управителя на дружеството, неосигуряване на възможност да бъдат прегледани пощенски кутии, използвани за служебни цели, непредоставяне на достъп до сървъри и др. Наложените имуществени санкции са съответно в размер на 23 380 (двадесет и три хиляди триста и осемдесет) лв. и 80 375 (осемдесет хиляди триста седемдесет и пет) лв. Повече информация за решението на КЗК може да бъде намерена [ТУК](#).

Предприятията следва да държат сметка за широките правомощия на КЗК при извършването на проверки на място и за задължението за оказване на съдействие, неизпълнението на което може да доведе до имуществени санкции до 1 % от оборота за предходната финансова година.

КЗК предлага обявяване на противоконституционност на разпоредба от Закона за здравното осигуряване

Становището на КЗК е изразено с **Решение № 42 от 16.01.2025 г.**, като е предоставено по искане на Конституционния съд във връзка с образуваното **конституционно дело № 32/2024 г.** В рамките на своето становище КЗК тълкува понятието за „предприятие“ и стига до заключението, че болниците, сключили договор с НЗОК, са конкурентни предприятия, осъществяващи стопанска дейност и като такива попадат в обхвата на приложимостта на правилата за конкуренция. Според КЗК оспорената разпоредба, както и приетият на нейно основание чл. 397, ал. 1 и 3 от Националния рамков договор за 2023-2025 г., на практика установяват минимални и максимални възнаграждения за медицинските специалисти в болниците, като условие за сключване на договор с НЗОК и по този начин се ограничават възможността на лечебните заведения за болнична помощ свободно да избират и организират своята дейност, да увеличават обема на дейност, да наемат и задържат квалифициран персонал. КЗК обръща внимание, че пазарът на труда е обект на засилен интерес от органите по конкуренция, а споразуменията за фиксиране на трудови възнаграждения и за отказ от конкуриране при наемане на персонал (wagefixing and no-poach agreements) попадат в обхвата на чл. 101, пар. 1 от ДФЕС или като форма на фиксиране на цени, или като форма на разпределяне на пазара (разпределяне на източниците на снабдяване). КЗК приема, че оспорената разпоредба представлява ограничение на конкуренцията по цел и противоречи на чл. 19, ал. 1 от Конституцията на Република България.

Повече информация за решението на КЗК може да бъде намерена [ТУК](#).

Комисия за защита на конкуренцията

КЗК не откри картел на пазарите на горива, млечни продукти и яйца от кокошки за консумация

През месец **декември 2024 г.** Комисията за защита на конкуренцията приключи трите производства, образувани през март 2023 г., без да установи картел. По отношение на пазара на млечни продукти КЗК е установила, че наблюдаваното покачване на цените на млечните продукти е основно повлияно от цената на суровината и конюнктурата на този пазар, както и на свързаните пазари на производство и доставка на суровини. По отношение на търговията с горива заключението на КЗК е, че динамиката на цените на едро и дребно през първата половина на 2020 г., дала основание за образуване на производството, се дължи на обективни фактори, а не на забранено поведение на конкурентите. Подобни са изводите и по отношение на повишението на цената на яйцата. Независимо че Комисията е установила обмен на обобщена статистическа информация за цени в рамките на сдружение „Съюз на птицевъдите в България“, касаеща пазара на яйцата, заключението е, че обменената информация между членовете на сдружението не е стратегическа и от естество да повлияе на конкуренцията.

КЗК санкционира икономически правоприменник на предприятие - нарушител

С изменение на Закона за защита на конкуренцията през 2021 г. (обн. в ДВ, бр. 17 от 2021 г., в сила от 26.02.2021 г.) беше предвидено правомощие на Комисията за защита на конкуренцията да налага имуществени санкции за нарушения по чл. 15 и чл. 21 от ЗЗК, както и чл. 101 и чл. 102 от ДФЕС, на юридически лица, различни от преките извършители на нарушението, а именно на дружеството, упражняващо контрол върху дейността на предприятието-нарушител, както и на юридически и икономически правоприменници. С посоченото изменение в българското законодателство се транспонира разпоредбата на член 13, параграф 5 от Директива № 1/2019 г.

Със свое **решение № 1254/21.11.2024 г.** КЗК е установила картел за манипулиране на множество обществени поръчки за доставка на професионални работни обувки в периода от 02.05.2018 г. до 22.12.2022 г., имащ за цел предотвратяване, ограничаване или нарушаване на конкуренцията между участниците в обществените поръчки. В хода на производството КЗК е установила, че едното от разследваните предприятия се е преобразувало чрез отделяне на нова кооперация, която е придобила всички активи на преобразуващата се кооперация. С цел да се предотврати избягването от отговорност на предприятията за плащане на санкции за нарушения на членове 101 и 102 от ДФЕС чрез правни или организационни промени, КЗК се е възползвала от новата правна възможност да подведе под отговорност икономическия правоприменник на предприятието и да му наложи санкция за извършеното нарушение на чл. 101 от ДФЕС. Това се явява първият случай след приемане на посочените изменения на закона, в който КЗК санкционира икономически правоприменник на предприятие-нарушител, и тепърва предстои да се проследи как ще се развива практиката по приложение на новите разпоредби и дали тази практика ще бъде потвърдена при обжалване пред българските съдилища. Във всички случаи решението показва готовността на КЗК да прилага новите разпоредби, в случай че бъдат установени трансформации на разследваните предприятия в хода на производството.

Повече информация за случая може да бъде намерена [тук](#).

Комисия за защита на конкуренцията

КЗК прие приоритетите си за 2025 г. при образуване на производствата по КЗК

С **Решение № 80/23.01.2025 г.** КЗК прие годишните си приоритети при образуване на производства за разследване на евентуално извършени нарушения. И през новата година КЗК ще насочи усилията си към разкриване на картели и тръжни манипулации, представляващи едни от най-тежките нарушения на правилата за конкуренция. Ще бъдат продължени предприетите от КЗК инициативи за обучения на възложители по отношение на тръжни манипулации при провеждане на процедурите за обществени поръчки с цел превенция, ефективно и бързо разкриване на тези нарушения. Ще бъде продължено и участието на Комисията в проекта на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и Европейската комисия за борба с тръжните манипулации при обществени поръчки. Като приоритетни се запазват секторите със съществено социално-икономическо и структуроопределящо за икономиката значение, а именно горива, енергетика, храни, фармацевтия и др. Наред с тях, КЗК идентифицира като свой приоритет динамично развиващите се цифрови, телекомуникационни и финансови пазари, като специално внимание е обърнато и на пазара на труда. В областта на нелоялната конкуренция КЗК ще следи за забранени практики при предлагането и рекламирането на стоки и услуги, особено такива от първа необходимост като хранителни стоки и лекарствени продукти, включително при провеждането на промоционални кампании, и приоритетно ще разглежда оплаквания за нелоялно привличане на клиенти. Специално са споменати търговците на потенциално опасни за здравето продукти, за които са определени особени правила за продажба. Обект на внимание ще бъдат и купувачите, включително големите търговски вериги, в отношенията по веригата за доставки на хранителни и селскостопански продукти с оглед забраните за нелоялни търговски практики.

Пълният текст на приоритетите можете да прочетете [тук](#).

КЗК извърши внезапни проверки в офисите на водещи търговци на специализирана техника и оборудване

На **29.01.2025 г.** Комисията за защита на конкуренцията извърши внезапни проверки в офисите на водещи търговци на специализирана техника и оборудване. Проверката е във връзка с образувано производство за установяване на евентуално извършено нарушение от страна на различни дружества, участници на пазара на специализирана техника и оборудване, изразяващо се в манипулиране на обществени поръчки за доставка и/или други дейности, свързани със специализирана техника за нуждите на различни възложители. Действията по проверката на място са извършени от служители на КЗК, със съдействието на служители на МВР, след получено съдебно разрешение от Административен съд – София област. Проверките на място са един от най-ефективните способи на органите за защита на конкуренцията за събиране на доказателства с цел установяване на нарушения на конкурентното право.

Комисия за защита на конкуренцията

КЗК не установи нарушение при търговските вериги

С Решение № 81 от 23 януари 2025 г. КЗК приключи образуването през 2023 г. производство срещу „Сдружение за модерна търговия“ и търговските вериги „Билла България“ ЕООД, „Лидл България ЕООД ЕНД КО“ КД, „Кауфланд България ЕООД ЕНД КО“ КД, „Максима България“ ЕООД, „Промаркет“ ООД, „Фантастико Груп“ ООД и „Метро Кеш Енд Кери България“ ЕООД, без да установи нарушение. Както и в други случаи, причина за самосезирането на КЗК е установеният значителен ръст на цените на дребно на основни хранителни стоки на българския пазар. Допълнителен мотив за образуване на производството са и констатираните изявления на „Сдружение за модерна търговия“ в подкрепа на позицията на търговците на дребно, свързани с разликата в цената между производител и краен търговец и тренда на цените на някои категории хранителни продукти. Извършеното проучване е за нарушение както на чл. 15 от ЗЗК, така и на чл. 101 от ДФЕС. КЗК е установила, че търговските вериги осъществяват мониторинг на цените, прилагани от техните конкуренти, като събраната по този начин информация служи за интелигентно адаптиране на търговското им поведение. Отчитайки, че ценовата политика на конкурентите е важен фактор при определянето на цените на дребно, КЗК приема, че използването на публично достъпни източници на информация не може да се квалифицира като обмен на чувствителна търговска информация и не представлява забранено споразумение. В рамките на проучването КЗК е установила още, че в процесния период е налице увеличение на цените на различни продукти на ниво търговия на дребно, което увеличение се прехвърля чрез търговците на дребно на крайния потребител. Анализирайки отношенията между търговците на дребно и техните доставчици, КЗК достига до извода, че търговските вериги притежават сила на купувача спрямо своите доставчици, което само по себе си не противоречи на закона. КЗК е разгледала и обсъдила различни клаузи от вертикалните споразумения за доставка, сключени между търговските вериги и техните доставчици, но не е установила данни за отрицателно въздействие на пазара на производство и доставка на бързооборотни стоки, произтичащо от вертикални ограничения. По отношение на сдружението КЗК е приела, че осъществените от негово име медийни изявления и прогнози във връзка с цените не са достатъчни за ангажиране на отговорността му.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [тук](#).

КЗК проверява за картел при ценообразуването на застраховка „Гражданска отговорност“ за таксиметровите водачи

С Решение № 1252 от 21.11.2024 г. Комисията за защита на конкуренцията образува производство за установяване на евентуално извършено нарушение по чл. 15 от ЗЗК и чл. 101 от ДФЕС от страна на 16 застрахователни компании и Асоциацията на българските застрахователи. Комисията се е самосезирала в следствие от медийни публикации и получени сигнали, както и извършено предварително проучване, данните от които са породили съмнение за забранено споразумение и/или решение на сдружение на предприятия във връзка с ценообразуването на застраховка „Гражданска отговорност“ за таксиметровите водачи. Едно от първите действия в рамките на образуването производство е извършването на 28.11.2024 г. на проверка на място в офиса на Асоциацията на българските застрахователи с цел събирането на доказателства за евентуално нарушение.

Информация за производството може да бъде намерена [тук](#).

Практика на българските съдилища

АССО отмени решение на КЗК, с което установява злоупотреба с господстващо положение и налагане на имуществена санкция на “Водоснабдяване и канализация - Варна” ООД и поведенческа мярка

Със свое **решение № 1191 от 09.10.2024 г. по адм.д. 470 от 2024 г.** Административен съд - София област отмени Решение № 307 от 21.03.2024 г., с което Комисията за защита на конкуренцията е установила, че „Водоснабдяване и канализация - Варна“ ООД е извършило злоупотреба с господстващо положение, наложила е имуществена санкция в размер на 336 146 (триста тридесет и шест хиляди сто четиридесет и шест) лева и поведенческа мярка, изискваща от предприятието да направи определени промени в типовите договори за присъединяване към водопроводната и/или канализационната система. Според КЗК дружеството е злоупотребило с господстващото си положение посредством налагане на нелоялни търговски условия, като възлага в тежест на собствениците на обекти, които желаят присъединяване към водопроводната и/или канализационната мрежа, разходите по изграждане на елементи на ВиК мрежата, в това число улични водопроводи, водопроводни отклонения и улични пожарни хидранти, имащи характер на публична собственост, което поведение може да предотврати, ограничи или наруши конкуренцията на пазара на присъединяване на имоти на потребители към ВиК мрежата на дружеството.

Съдът, от своя страна, е приел, че няма нарушение, тъй като цените и условията за предоставяне на съответната услуга не са регулирани, а отношенията между страните във връзка с присъединяването следва да се разглеждат на плоскостта на облигационното, а не на конкурентното право. Съдът стига до заключение, че поемането на разходите за присъединяването на нови обекти към ВиК мрежата от инвеститора не е изолиран подход, прилаган само и единствено от санкционираното предприятие, и не е нарушение на конкурентното право. Липсата на такова нарушение е аргументирана и с факта, че дружеството предоставя избор на клиента относно изпълнителя на съответния проект и че в случаите, когато изпълнението се извършва от господстващото предприятие, това става по искане на клиента.

Срещу решението е подадена жалба, по която се очаква произнасяне от Върховния административен съд. Решението на АССО е достъпно [тук](#).

Европейска комисия

ЕК изменя правилата за държавните помощи с малък размер за селскостопанския сектор

На **10.12.2024** г. Европейската комисия прие изменение на Регламента за помощта de minimis за селското стопанство (**Регламент № 1408/2013**). С Регламента за помощта de minimis помощите с малък размер в селскостопанския сектор се освобождават от контрола върху държавните помощи, тъй като се счита, че не влияят върху конкуренцията и търговията в рамките на единния пазар.

С приетите изменения се увеличава максималният таван de minimis на дружество за период от три години от 25 000 EUR на 50 000 EUR; увеличават се националните лимити от 1,5 % на 2 % от националната селскостопанска продукция, а референтният период се удължава от 2012–2017 г. до 2012–2023 г.; заличава се „секторният лимит“, който не позволяваше на държавите членки да предоставят помощ de minimis, надвишаваща 50 % от националния лимит, на един и същ продуктов сектор; както и се въвежда задължителен централен регистър на помощите de minimis на национално или европейско равнище.

Преразгледаният Регламент влиза в сила три дни след публикуването му в Официален вестник и ще се прилага до 31 декември 2032 г.

ЕК санкционира Meta за злоупотреба с господстващо положение

На **14.11.2024** г. Европейската комисия санкционира Meta за злоупотреба с господстващо положение в нарушение на чл. 102 от ДФЕС, изразяваща се в обвързване на услугата за онлайн класифицирана реклама Facebook Marketplace с личната социална мрежа Facebook (всички потребители на Facebook автоматично получават достъп и са изложени на Facebook Marketplace независимо дали искат, или не), както и в налагането на нелоялни търговски условия на други доставчици на услуги за онлайн класифицирана реклама, които рекламират в платформите на Meta, в частност силно популярните Facebook и Instagram. За извършеното нарушение е наложена глоба в размер на 797.72 милиона евро.

Повече информация за случая може да бъде намерена [ТУК](#).

ЕК санкционира Pierre Cardin и най-големия му лицензополучател Ahlers за участие в забранено споразумение и съгласувана практика

На **28.11.2024** г. Европейската Комисия глоби Pierre Cardin и най-големия му лицензополучател Ahlers с общо 5,7 милиона евро за участие в забранено споразумение и съгласувана практика, чиито крайни цели са били да осигурят абсолютна териториална защита на Ahlers в държавите, обхванати от лицензионното му споразумение с Pierre Cardin.

Разследването на Комисията установява, че между 2008 г. и 2021 г. Pierre Cardin и Ahlers са сключили антиконкурентни споразумения и са участвали в съгласувани практики, за да предпазят Ahlers от конкуренция в онези държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП), където компанията е притежавала лиценз на Pierre Cardin, в нарушение на чл. 101 от ДФЕС и чл. 53 от Споразумението за ЕИП.

По-специално, Комисията установява, че такива антиконкурентни споразумения и съгласувани практики имат за цел да попречат на други лицензополучатели на Pierre Cardin и техните клиенти да продават дрехи с марка Pierre Cardin. Имуществени санкции са наложени и на двамата участници в споразумението/съгласуваната практика, както следва: на Pierre Cardin - 2 237 000 евро, а на Ahlers - 3 500 000 евро. Любопитна подробност е, че санкцията на една от страните е намалена на основание параграф 35 от Насоките на Комисията относно имуществените санкции. Повече информация за случая може да бъде намерена [ТУК](#).

Европейската Комисия санкционира Teva за злоупотреба с патент

На **31.10.2024** г. ЕК наложи глоба от 462,6 милиона евро на Teva за злоупотреба с господстващо положение с цел забавяне на конкуренцията спрямо нейното водещо лекарство за лечение на множествена склероза, Сорахоне. Комисията установи, че Teva изкуствено е удължила патентната защита на Сорахоне и систематично е разпространявала подвеждаща информация за конкурентен продукт (disparagement), за да възпрепятства навлизането му на пазара и неговото приемане.

Изтече срокът за консултиране по черновата на Насоките по прилагането на чл. 102 ДФЕС в областта на злоупотребите с господстващо положение с цел отстраняване на конкуренти

На **31.10.2024 г.** изтече срокът за консултиране по черновата на Насоките по прилагането на чл. 102 от ДФЕС в областта на злоупотребите с господстващо положение с цел отстраняване на конкуренти. ЕК започна обществената консултация още на 01.08.2024г. Граждани, организации и публични органи участваха в консултацията, като становище предостави и пълноправният член на БСКП - д-р Мирослава Маринова (може да се запознаете с нейното становище [тук](#)).

С чл. 102 от ДФЕС на предприятията с господстващо положение се забранява да извършват злоупотреби, включително такива, които водят до изключване на конкуренти от пазара. Примери за такива злоупотреби с господстващо положение с цел отстраняване на конкуренти са хищническото ценообразуване, ценовата преса, изключителните търговски споразумения и отказът за доставка.

Това е една от малкото области на конкурентно право в ЕС, в която няма насоки от типа "guidelines", които да уточняват прилагането на правилата на ДФЕС. Прилагането на чл. 102 е от ключово значение, за да се гарантира, че конкуренцията функционира ефективно, че всички предприятия имат справедлив шанс да се конкурират и че потребителите могат да се възползват от предимствата на конкурентните пазари.

Проектът за Насоки има за цел да отрази съдебната практика на Съда на ЕС относно злоупотребите с изключващ ефект в светлината на значителния опит, натрупан от Комисията при прилагането на чл. 102 от ДФЕС. Това ще спомогне за повишаване на правната сигурност в полза на потребителите, бизнеса, националните органи по конкуренция и националните съдилища.

През 2025 г. Комисията планира да финализира проекта на Насоки относно злоупотребите с цел отстраняване на конкуренти въз основа на коментарите, получени в рамките на настоящата обществена консултация.

Повече за проекта за Насоки виж [тук](#).

ЕК и Обединеното кралство финализираха техническите преговори за бъдещо споразумение за сътрудничество в областта на конкуренцията

На **29.10.2024 г.** ЕК и Обединеното кралство финализираха техническите дискусии по споразумение за сътрудничество в областта на конкуренцията между ЕС и Обединеното кралство. Споразумението за сътрудничество в областта на конкуренцията ще бъде „допълнително споразумение“ към Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство, което предвижда възможността за сключване на отделно споразумение за сътрудничество в областта на конкуренцията. Бъдещото споразумение за сътрудничество в областта на конкуренцията ще позволи на Комисията, националните органи за защита на конкуренцията на държавите членки на ЕС, които прилагат правото на ЕС в областта на конкуренцията, и Органа по конкуренция на Обединеното кралство да си сътрудничат пряко в разследванията. Това е първото споразумение за сътрудничество в областта на конкуренцията в ЕС, което дава възможност на националните органи по конкуренция да си сътрудничат пряко с орган по конкуренция на трета държава. Със споразумението за сътрудничество ще се позволи координирането на разследванията между участващите юрисдикции, когато е необходимо и ще се определят ясни принципи на сътрудничество, насочени към избягване на всякакви конфликти между юрисдикциите. По отношение на обмена на поверителна информация ще продължи да се изисква съгласието на предприятието, предоставящо информацията.

Споразумението ще влезе в сила, след като ЕС и Обединеното кралство финализируют своите процедури по ратификация и одобрение. Като следваща стъпка се очаква Комисията да подготви предложения за решение на Съвета за подписване и сключване на споразумението, като е необходимо и одобрението на Европейския парламент.

Дело С-606/23**Съдът даде тълкуване на понятието ограничаване на конкуренцията с оглед на резултата**

На **05.12.2024 г.** Съдът постанови своето решение по дело **С-606/23 KIA Auto AS / Konkurences padome**, с което дава тълкуване на чл. 101, пар. 1 от ДФЕС в смисъл, че **не** налага на органа за защита на конкуренцията на дадена държава членка, който разглежда дали дадено споразумение може да се квалифицира като ограничаване на конкуренцията с оглед на резултата по смисъла на тази разпоредба, да докаже наличието на реални и конкретни ограничаващи конкуренцията последици. Достатъчно е този орган да установи в съответствие с посочената разпоредба наличието на потенциални ограничаващи конкуренцията последици.

Съдът даде разяснения и относно разликата между нарушения с антиконкурентна „цел“ (by-object) и „резултат“ (by-effect). За анализа на нарушения с антиконкурентен резултат Съдът отново подчерта значението на т.нар „условен сценарий“ (counterfactual), който включва „определяне на пазара(ите), на които нарушението е способно да произведе своите „ефекти“, и „идентифициране на тези ефекти, независимо дали са действителни или „потенциални“, с оглед на всички релевантни факти, както и на икономическия и правен контекст. Освен това СЕС уточни, че въпреки че условният сценарий в анализа на нарушения с антиконкурентен резултат трябва да бъде „реалистичен и достоверен“, това не изключва възможността да се вземат предвид чисто потенциалните ефекти от едно споразумение, ако те са достатъчно значителни. Освен това Съдът се позова на съдебна практика по чл. 102 от ДФЕС, като изрично заяви, че двете разпоредби трябва да бъдат тълкувани съгласувано. Това демонстрира, че постепенно се доближаваме до по-унифицирана доктрина относно тълкуването на понятието нарушение с антиконкурентен резултат съгласно членове 101 и 102 от ДФЕС.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [ТУК](#).

Дело С-240/22 Р**СЕС потвърди отмяната от Общия съд на решението на ЕК, с което се установява злоупотреба с господстващо положение от страна на Intel и му се налага глоба от 1,06 милиарда евро**

На **24.10.2024 г.** Съдът постанови своето решение по дело **С-240/22 Р Комисия / Intel**, с което отхвърли всички основания за обжалване, представени от ЕК, и по този начин потвърди решението на Общия съд, което отмени частично решението на ЕК, установяващо злоупотреба с господстващо положение от страна на Intel, и отмени изцяло наложената от ЕК глоба на Intel в размер на 1,06 милиарда евро.

По отношение на теста за равностойния по ефективност конкурент Съдът потвърждава, че Общият съд е в правото си да разгледа всяко твърдение, което поставя под съмнение оценките на Комисията и може да доведе до обезсилване на заключенията, до които тя е достигнала. Тези твърдения могат да се отнасят както до съответствието на оценките на Комисията с принципите, които са в основата на теста за равностойния по ефективност конкурент, така и до доказателствената стойност на фактическите обстоятелства, на които Комисията се позовава. Освен това Съдът потвърждава, че Общият съд не е бил длъжен да провери дали поведението на Intel е могло да отстрани равностоеен по ефективност конкурент, основавайки се за целите на тази проверка на обстоятелства, различни от тези, на които се е основала ЕК в своето решение. По-специално Общият съд не е бил длъжен да проверява дали разпоредителната част на решението на ЕК се подкрепя от съображения, за които Общият съд не е установил грешки, ако тези съображения не са били изложени логично и последователно в решението на ЕК.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [ТУК](#).

Дело С-253/23

Съдът се произнесе, че национална правна уредба, която не допуска колективен иск за събиране на вземания за обезщетения за вреди, причинени от картел, може да нарушава правото на Съюза

С решение от 28.01.2025 г. по дело С-253/23 *ASG 2 / Land Nordrhein-Westfalen* Съдът, сезиран с преюдициално запитване, разтълкува разпоредбите на чл. 101 от ДФЕС във връзка с чл. 2, точка 4, чл. 3, пар. 1 и чл. 4 от Директива 2014/104/ЕС, както и чл. 47, първа алинея от Хартата на основните права на ЕС, в смисъл, че **не** допускат тълкуване на национална правна уредба, която не допуска колективен иск за събиране на вземания за обезщетения за вреди, причинени от картел.

Правото на ЕС предоставя възможност на всяко лице да иска обезщетение за вредите, които е претърпяло вследствие на нарушение на конкурентното право. Всяка държава членка следва да определи реда и условията за упражняване на това право при спазване по-специално на принципа на ефективност. Забраняването на колективен иск за събиране на вземания, предявен от доставчик на правни услуги на основание на права на обезщетение, които са му били прехвърлени от голям брой увредени лица, може да накърни ефективността на правото на Съюза. Такъв е случаят, когато в националното право няма никакъв друг колективен способ за обединяване на индивидуалните претенции и когато предявяването на индивидуален иск за упражняване на това право на обезщетение е невъзможно или прекомерно трудно.

Ако националната правна уредба не може да се тълкува в съответствие с изискванията на правото на Съюза, посочените разпоредби на правото на Съюза задължават националния съд да я остави без приложение.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [тук](#).

Дело С-2/23

Заклучение на генералния адвокат Szpunar относно използването на *leniency* документи в рамките на паралелно наказателно производство

На 24.10.2024 г. бе постановено заключението на генералния адвокат Szpunar по делото С-2/23 *FL und KM Baugesellschaft m.b.H. & Co. KG, S AG*, в което той дава предложения за тълкуване на разпоредби от Директива 2014/104/ЕС и на Директива 2019/1 в смисъл, че правото на ЕС **не** изключва възможността заявленията за освобождаване от санкция и намаляване на санкции/изявленията във връзка с искане за освобождаване от санкции или намаляване на техния размер и заявленията за постигане на споразумение/исканията за постигане на споразумение (*leniency*), предоставени на органите по конкуренция, да бъдат използвани в рамките на паралелни наказателни производства. Тези документи могат и да служат като основание за други разследвания, при условие че са спазени предвидените в тези директиви изисквания относно тяхната защита спрямо правните субекти. Предложенията на генералния адвокат е чл. 31, пар. 3 от Директива 2019/1 да се тълкува в смисъл, че **не** допуска национална правна уредба, която позволява на гражданските ищци по наказателно производство, неотнасящо се до нарушение на конкурентното право, да получат достъп до тези документи, приложени от орган на наказателното производство към материалите по наказателно дело. От друга страна, според генералния адвокат чл. 31, пар. 3 от Директива 2019/1 би следвало да допуска национална правна уредба, която позволява на лицата, които са привлечени като обвиняеми в рамките на наказателно производство, неотнасящо се до нарушение на конкурентното право, и са различни от авторите на заявленията за освобождаване от санкция и намаляване на санкции, да получат достъп до тези документи, приложени от орган на наказателното производство към материалите по наказателно дело.

Пълният текст на заключението може да бъде намерен [тук](#).

Дело С-650/22

Съдът се произнесе, че някои от правилата на Международната футболна федерация (ФИФА) относно международните трансфери на професионални футболисти противоречат на правото на Съюза, като възпрепятстват свободното движение на играчите и ограничават конкуренцията между клубовете

Бивш професионален футболист, установен във Франция, оспорва пред белгийските съдилища някои от правилата, приети от Международната футболна федерация (ФИФА), като твърди, че те са му попречили да бъде нает от белгийски футболен клуб. Споменатите правила се съдържат в „Правилника за статута и трансферите на футболистите“ (ПСТФ) на ФИФА. Тези правила, които се прилагат както от ФИФА, така и от членуващите в нея национални футболни федерации, като белгийската федерация (URBSFA), се прилагат *inter alia*, когато даден клуб счита, че някой от играчите му е прекратил трудовия си договор без „основателна причина“ преди изтичане на срока, за който е сключен. В такъв случай играчът и всеки клуб, който желае да го ангажира, са солидарно отговорни за заплащането на обезщетение на предишния клуб. Освен това в определени случаи на новия клуб може да бъде наложена спортна санкция — забрана за картотекиране на нови играчи за определен период от време. Накрая, националната федерация, към която принадлежи предишният клуб на играча, трябва да откаже да издаде международен сертификат за трансфер на федерацията, към която е регистриран новият клуб, когато съществува спор между предишния клуб и играча във връзка с прекратяването на договора.

С решение от 04.10.2024 г. по дело С-650/22 *Fédération internationale de football association (FIFA) / BZ*, Съдът, сезиран с преюдициално запитване от Cour d'appel de Mons (Апелативен съд на Монс), разтълкува разпоредбите на чл. 45 и чл. 101, пар. 1 от ДФЕС. Съдът приема, че спорните правила, от една страна, могат да възпрепятстват свободата на движение на професионалните футболисти, които искат да се развиват в своята дейност, като започнат да работят за нов клуб, установен на територията на друга държава членка на Съюза. От друга страна, спорните правила имат за цел да ограничат, дори да възпрепятстват, трансграничната конкуренция, която могат да осъществяват всички установени в Съюза професионални футболни клубове, като наемат едностранно играчи, които имат договор с друг клуб, или играчи, за които се твърди, че трудовият им договор е прекратен без основателна причина. В това отношение Съдът припомня, че възможността наемаването на вече обучени играчи да се извършва в условията на конкуренция играе основна роля в професионалния футбол и че правила, които ограничават общо тази форма на конкуренция, като замразяват разпределението на работници между работодателите, както и като разделят пазарите, наподобяват споразумение за ненаемане. Освен това Съдът посочва, че тези правила не изглеждат неизбежни или необходими, което обаче следва да се провери от Апелативния съд на Монс.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [ТУК](#).

Дело С-511/23

СЕС се произнесе относно продължителността на давностния срок за започване на производство от национален орган по конкуренция

С решение от 30.01.2025 г. по дело С-511/23 *Caronte & Tourist SpA / Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato* Съдът на ЕС приема, че чл. 4, пар. 5 и чл. 13, пар. 1 от Директива 2019/1 и чл. 102 от ДФЕС, тълкувани в светлината на принципа на ефективност, **не** допускат национална правна уредба, която в хода на производство за установяване на антиконкурентна практика, водено от национален орган по конкуренция, задължава този орган да започне състезателната фаза по проучване в производството, като връчи на съответното предприятие известието за нарушения в срок от 90 дни от момента, в който е узнал за съществените елементи на твърдяното нарушение, които могат да бъдат изчерпани в първия сигнал за нарушението. На второ място, СЕС обявява за несъвместима с правото на ЕС национална правна уредба, която предвижда неспазването на този срок да води, от една страна, до пълна отмяна на окончателното решение на националния конкурентен орган в края на производството за установяване на нарушение, а от друга страна, до преклудирание на правомощието на органа да образува ново такова производство във връзка със същата практика.

Пълният текст на решението може да бъде намерен [ТУК](#).

Този брой на бюлетина бе изготвен от Агатия Кирилова, Златина Георгиева и Кремена Янева-Иванова - членове на БСКП